

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ,
ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.
Q U Æ S T I O M E D I C A,
QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS XVI. NOVEMBRIS. M. DCC. XXIV.

M. LUDOVICO JOANNE LE THIEULLIER, DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

AN A SYSTEMATIS, MEDICINA CERTIOR?

INEXPLEBILIS humana mens, inter ardua cæco vagans impetu querit multa, affequitur pauca. Ecquis enim, hisce temporibus, peculiaris alicujus opinionis Patronus & Author haberi non desiderat? Fermento tumet alter, ille tritu obruitur, utrique faver alius; his adhuc sub Judice. Ex innumeris tamen excogitatis ac diversis, nonnumquam optatus attingitur scopus; quia quò plura tentantur media, eò certior ac tutior tandem detegitur via. Unius operâ adjuvantur; usu plurimorum, ipoque longo & vario scientiæ consummantur. Difficultatibus autem ab incipio nihil non deterretur operantis naturæ scrutator: Hunc ille non proferant, sed incitent. Primum erranti, deinceps certi quandoque patet semita. Si finem non obtinet, feliciores dabuntur, quæ jam adumbraverit, expediunt. Insuperentium verò signenta prò systematis minimè reputanda. Quidquid dè aliquà re obscurâ proponitur enodandâ, verosimilem secum ferens ad eam, & pleraque ad ipsius naturam pertinentia, relationem, illud propriè *systema* vocabitur. Nihil appetat gratiâ, nùm à fluidorum diversâ crâsi, diversum quoque temperamentum; queratur nùm vitioso fluido ledatur & solidum; hæc Medico digna: Quia non modò captivi subjacent humano, sed & eo quod multis in utramque partem tentatis mediis, evidentiâ fuerint suppeditata in affirmantem argumenta, ut potè certam ducentia.

II.

LABOR improbus vincit illud, quod conatus pauci non delibassent. Præ cæteris scopulorum opus, Ars Medica! Navem ignari frangant, titubant Recocti; ridiculum indè natum prò senibus proverbium. Omni ætate datur sapere, quam Deus illuminat. Solius vigilantis merces, veritas. Inerti, ipsamer aberratio poena. Ab intricatis autem negotiis, noscitur sagacitas judicantis. Nodos apprimè solvit, qui multum diùque hæsit. Hos statim ac obvios expedire quibus datum? Dè ipsius vi materix, Philoſophi; dè principiorum numero, naturâ, ino & existentia, Chymici; dè digestionum opere & modo, Medici, inter se etiam nunc præliantur. Antiqua sanè Philoſophia; jundum viget Chymia; ipsi denique cœva mundo Medicina. Quid igitur tot obscuritibus scaturiant artes & scientiæ, quas ardenti curâ rimati sunt earum Sectatores? Rem saltem adumbrare; horumque laudandis ac fluctuosis labor, quo nostra, alioqui sterilia, subiguntur ingenia. Quanta felicitate invenientibus, tanta sincerè & accuratè investigantibus debentur. Superbos vel segnes uti fatiscere, sic parvi æstimare licet. Quoniam verò, in rebus præsertim Medicis, certitudinem observare arduum est; dè his est dubitandum, dè quibus variæ sunt Authorum sententiæ; tandèque dubitandum, donec argumentis certis fuerit inconcussum, hanc vel illam opinionem esse veram ac certam. Hanc stabiliunt contrariarum confutationes, sine quibus ipsa latet veritas. Cum igitur, in rebus obscuris, certitudo vis possit attingi, hanc eò faciliùs æsequendam, quò plura ad eam diriguntur media, nemo ibit inficiâs.

III.

QUOT systemata, tot ad certum ducentes viæ. Quidquid enim excogitatur, si ad rationis notam fiat, viam ad illud sternit. Nulla fides illis adhibenda, qui quævis venditant pro veris ac certissimis, quæ opinioni suæ firmandæ servituta putant, licet eadem esse falsissima nòrint ipsi. A notosis hominibus illis nullum manet propriè dictum *systema*. Quodnam tale dicendum sit, colligitur ex dictis. Circâ tubulorum quorundam musculorum vè usum, situm, structuram, pertinet olim inter medicos exitit discordia; singulorum opinio diversa; his ab uno dirempta. Priusquam omnium sensus congruerint, quot falsa data sunt? Nè tamen errassent multi, rusticâ etiamnum ignorantiâ premeremur. Qui diuturnis laboribus exantillatis palmam veritatis restitit, hujus ænepiæ summâ voluptate raro fruitur prior. Potest namque quis verum nosse, aliisque aperire; qui tamen incertus sit an verum sit nec nò. Sic inter se quotidie Authores altercantur acriter, suspensâque omnium expectatio detinetur, cui, licet incius, satisfecit forsitan unus. Errantium sensum debilitabuntur factiones; novum firmabitur assertum, cæteros citò sui fautores alleciturum.

IV.

NITE hypotheticum proponatur, nisi in ea veritas inquiratur. Sic sæpè fit ut reale fuerit deprehensum, quod tanquam systema fuerat excorsum. In dies Medicina excolitur & perpolitur. Circâ sanguinæ molis partes, magna inter veteres opinionum varietas; multiplex error: Res tandem aperta. Cognitam ut primùm fluidi compagem subsecutus est ejusdem moventis & moti cupidò noscendi. Hoc opus, hic labor! Illud alii patiens; agens innumeri contendunt: Nil hæctenus undique certi. Ex duabus tamen probabilibus sententiis multo sudore agitat, probabilior secundâ vociferantes teret tritiores. Nec solum in Theoriâ valet opinionum multitudo; his quoque nultum Medica debet praxis. Morbi videlicet causam capere falsò quis putat, quem deceptum alter illuminat. In rebus ergo problematicis & quodlibeticis, ut inani tuæ ingeniî subtilioris fœvias glorie, præconcepis opinionibus tuis moriculis non adhareas. In rebus à fortiori tam sanitate, tùm vitam hominum spectantibus, cave nè cum præsentis proximi periculo & damno per fas & nefas imaginaria tueris signenta. Uni veritati & laborantium commodo consulendum est. Talibus duca consiliis humana mens, infidiosum à recto fecerit, ex obscuro lumen eliciet.

V.

IGITUR à multiplicatis systematis, multiplex exurgit ad certum via. Tritores audis? Tridis superentur argumentis. Necdum contenti reclamant fermentatores? Vero-similiorem tueantur opinionem, certam postea fortè tenendam. Ululantes cateratim accedent otiosi cum ignaris, systematum uti & laboris ac studii hostes Zelotypi? Sperne priores, cæteros silentio corripe. Sic intricatissimi solventur theſeos nodi. Instabit alter? Loquaci cui libet vel malefano liberum dat aditum propositio vestra? Præ manibus, vel potius in ore, exemplum hoc tibi sit, potensque responsum. Fæcundum currentemque novissimorum tridis fautorum novimus calamum. In arte porticâ feriem quoque cognovit Horatius Ennium. Delirent; annuo: Felicem eorum cenſeo culpam, ex quâ melior ad certum duens semita nascetur.

ERGO A SYSTEMATIS MEDICINA CERTIOR.

Domini Doctores disputaturi.

M. Petrus Afforty,
M. Claudius-Anton, Renard,

M. Franciscus Bailly, Eques Medicus

M. Andreæ Delalen,
M. Antonius le Moine,

M. Petrus-Antonius Lefp,

M. Philippus Hæquet, Antiquus Facultatis Decanus.
M. Joannes-Baptista Chomel, Medicus Regi ordinarius,
& Regiæ Scientiarum Academia Socius,
M. Armandus-Josephus Collet.

Proponebat Parisiis BERNARDUS DE JUSSIEU, Lugdunensis, Baccalaureus Medicus, & in Horto Regio Botanices
Prodemonſtrator, A. R. S. H. 1724. à sextâ ad meridiem.